

Kızılordu Besarabya ve Bukovina'yı işgal etti

Sovyet kıtaatı Çernoviç, Kişinev ve Akkerman'a hâdisesiz girdi

Romanya meselesi-
nin bir safhası harp-
siz hallediliyor

Fakat, mes'ele bû-
bütün hallolmuş de-
ğildir; Macaristanla
Bulgaristanın alacak-
ları vaziyet ve bu iki
devletin talepleri kar-
şılarında, Almanya, İtal-
ya ve Sovyet Rusya'nın
tutacakları siyaset ne
olacaktır?

Yazan: ABİDİN DAVER

Sovyet Rusya'nın Besa-
rabya ve Bukovina'yı
istemesi üzerine, Ro-
manya, dün tahmin ettiğimiz gi-
bi, mutavakat ve müzakere yolu-
na kabul etti. Böylece, Balkan-
lar üzerinde, birdenbire beliren
harp tehlikesi, hiç olmazsa, şark
ve şimal ufuklarından zail oldu.
Romanya, Finlandiya gibi ya-
pamazdı; buna, her şeyden ev-
vel, Finlandiya misali manidî.
Bu küçük devlet, silâha sarıldı-
ğı zaman, Milletler Cemiyeti'n-
den, İngiltere ve Fransadan, İs-
veç ve Norveçten, Amerikadan
müessir yardımlar ümit etmişti.
Finlandiya kahrmanca döğü-
şürken bu yardımlar ya hiç ta-
hakkuk etmedi; yahut da, Fin-
landiya'yı kurtaracak bir şekil
almadı. Finlandiya, nihayet, Sov-
yetlerin müzakere yoluyla iste-
diklerinden biraz daha fazlasını
vermeye mecbur oldu; üstelik
dökülen Fin kanları, yakılan Fin
mamureleri, bu küçük milletin,
yalnız şerefini kurtardı ve kahr-
manlığını isbat etti.

Bugün, Romanya, Fin misali,
ni gözönünde tutmaya mecbur ol-
makla beraber, siyasi şartlar iti-
barıyla Finlandiyadan daha fena
bir vaziyette bulunuyor. Fin -
Sovyet harbinde, hiç olmazsa, ma-
nevi bir yardım yapmış olan Mil-
letler Cemiyeti, şimdi hayatta
değildir ki, o kadarını dahi ya-
pabilsin. Romanyaya, garanti
vermiş olan İngiltere ile Fran-
sadan, Fransa çıkmıştır; yalnız
kalmış olan İngiltere, Romanya-
ya yardım edecek, sevküleceği
vaziyette değildir.

Balkan ittifakına gelince, dün
de anlattığımız gibi, Balkan pak-
tı devletleri, Besarabya ve Büko-
vina için Romanya ile beraber
harbe girmeyi taahhüt etmiş de-
ğildiler. Balkan ittifakının ha-
reketi gelmesi için, Balkan dev-
letlerinden birine, Bulgaristanın
diğer bir devletle müştereken
taarruz etmesi lazımdır. Bu va-
ziyette dahi, Türkiye, Sovyet
Rusyaya karşı bir kaydı ihtirazi
koymuştur; onunla müellâh ih-
tilâfa sebebiyet verecek bir ha-
reketi iştirak etmeyecektir. Yu-
goslavya ise, İtalyadan bir taar-
ruza uğramak endişesiyle bütün
dikkatini o tarafa tevcih ettiği
gibi, böyle bir tecavüze uğradı-
ğı takdirde, en ziyade Sovyet
Rusyaya güvenmektedir. Esasen,
Bulgaristan da, böyle bir müda-
haleyi derpis ettirecek bir hare-
kette bulunmamıştır.

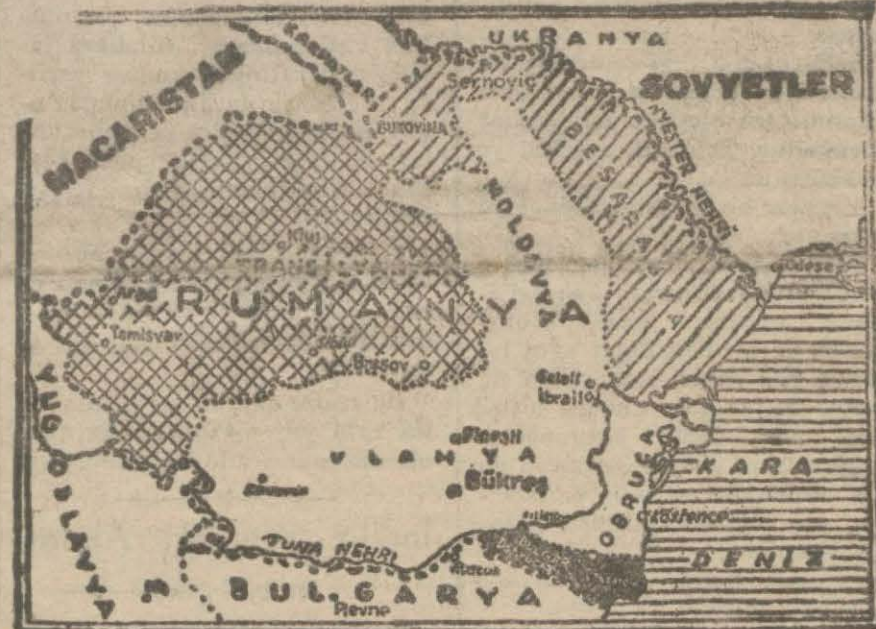
Sovyet Rusya ile müellâh bir
ihtilâfa girdiği zaman, ne kendi-
sine garanti vermiş olan İngilte-
reden, ne de Balkan ittifakından
yardım göremeyeceğini daha ev-
vel anlamış olan Romanya, Al-
manya ve İtalyadan da müzah-
ret beklememek lâzımgeldiğini,
şimdiye kadar, anlıyamamışsa,
(Arkası 3 üncü sayfada)

Kral Parlâmentoyu içtimaa çağırdı

Romanya umumî seferberlik yaptı

Kabinede tadilât yapıldı

Romanyada sinema ve tiyatrolar tatil edil-
di, şenlik yapılması da men edildi

Romanyanın Sovyetlere terkettiği arazi, Bulgar ve Macarlar-
ın istediği yerler...

Moskova, 28 (A.A.) — Bütün
Sovyet radyoları Besarabya me-
selesi hakkında şu nesriyatı yap-
mışlardır:

Sen günler zarfında Sovyet ve
Romanya hükümetleri arasında
Besarabya ve şimali Bukovina
hakkındaki ihtilâfın sulh yolu-
la halli imkânı hâsıl olmuştur.

26 haziranda hükümet reisi ve
Hariciye Komiseri B. Molotof
Romanyanın Moskova elçisi Da-
videsko'ya bir nota vermiştir. Sov-
yet hükümeti bu notada Besarab-
yanın tarih bakımından Rusyaya
ait olduğu ve 1918 de Romanya
tarafından işgal edilmiş bulun-
duğu hususuna dikkati çekmiştir.
Notada Besarabya meselesinin a-
liğine terke amade olup olma-
hallini teklif etmektedir:

1 — Besarabya derhal Sov-
yetler Birliğine iade edilme-
lidir.

2 — Bukovina'nın şimal kıs-
mı Sovyetler Birliğine terke -
dilmelidir. (Hudutlar notaya
bağlı bir haritada gösterilmi-
ştir)

Sovyet hükümeti bu notada Ro-
manya hükümetinin bu teklifle-
rini kabul ederek iki memleket
arasındaki ihtilâfın sulhan halle-
dileceği ümidinde bulunduğunu
bildirmiş ve 27 haziran günü zar-
fında Rumen hükümetinin cevabı-
na intizar ettiğini ilâve eylemiş-
tir.

27 haziranda Romanyanın Mos-
kova elçisi tarafından Sovyet
hükümetine verilen cevapta Ru-
men hükümetinin Sovyet nota-
sında mevzu bahis edilen mese-
leleri sulhan hal hususunda mu-
(Arkası 3 üncü sayfada)

Bulgaristan, Romanya- dan Dobrucayı istiyor!

Bulgar Hariciye Nazırı Alman ve italyan elçileriyle görüştü

Macar Nazırlarının mühim içtimai

Transilvanyanın iade- si için gayretler arttı

Bulgar Hariciye Nazırı Popof

Macar Başvekil Kont Teleki

Sofya, 28 (A.A.) — Stefani:
Bulgaristan Hariciye nazırı: İtal-
ya ve Almanya sefirleriyle Sov-
yetler Birliğinin Romanyaya
karşı hareketi hakkında uzun bir
mülâkatta bulunmuştur.

Bu sabah akdi derpis edilen
nazırlar meclisi, bu akşam veya
yarın toplanacaktır. İçtimada bil-
hassa Bulgaristanın menfaatleri
bakımından Tuna ve Balkanlar-
da husule gelen yeni vaziyet
teklif edilecektir.

Bulgar siyasi mahfillerinde,
Bulgar talepleri meselesi, Sov-
yetler Birliğinin Romanyaya
karşı aksiyonu neticesinde husu-
le gelen vaziyetin çerçevesi için-
de mütalea edilmektedir.

MACARLARIN METALİBİ
Budapeşte, 28 (A.A.) — Hari-
ciye nazırı Kont Csaky ile Bas-
vekil Kont Teleki, dün akşam
Molotof tarafından Moskovadaki
Romanya sefirine verilmiş olan
nota üzerine Tuna - Balkan mu-
takasında tahaddüs etmiş bulu-
yan ve Alman sefirleriyle görüş-
müşlerdir.

Budapeşte, 28 (A.A.) — Reuter
bildiriyor:

Romanyaya verilen ultimatum
İtalya harbindenberi böyle bir
hareketten çekinmekte olan Ma-
(Arkası 3 üncü sayfada)

Türk - Irak Dostluğu

Irak Vezirlerinin ziyareti mü- nasebetile tebliğ neşredildi

Ankarada yapılan son temaslarda, iki kom- şu memleket arasındaki sıkı dostluk bir ke- re daha memnuniyetle müşahede edildi

Ankara, 28 (A.A.) — Irak Ha-
riciye ve Adliye vezirlerinin An-
karayı ziyaretleri münasebetile
aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Cumhuriyet Hükümetini ziya-
ret etmek üzere Ankaraya gel-
miş olan Irak Hariciye Veziri

Nuri Sait refakatinde Adliye ve-
ziri Naci Sevkett olduğu halde
Reisicumhur İsmet İnönü tarafın-
dan kabul buyrulmuşlardır.

Nuri Sait ve Naci Sevkett baş-
vekil Dr. Refik Saydam ve Hari-
(Arkası 3 üncü sayfada)

Reisicumhur

Yeni Rumen Sefirini kabul buyurdular

Ankara, 28 (A.A.) — Ro-
manyanın yeni Ankara büyük
elçisi Radu Crusesco bugün sa-
at 17 de Çankaya köşkünde
Reisicumhur İsmet İnönü tara-
fından kabul buyrulmuş ve iti-
matnamesini takdim eylemiş-
tir. Kabul esnasında Hariciye
Vekili Şükrü Saracoğlu da
hazır bulunmuştur.

Japonya Uzak Şark'a yeni bir nizam vermiye çalışıyor

Japonya, Çin'e yapılan yardımı durdurdu

Japon Hariciye Nazırı bugün Avrupa harbi karşısında Japon siyasetini izah edecek

Japonyada bütün partiler feshediliyor

Tokyo, 28 (A.A.) — Japon kı-
taatı şu anda, Hong-Kong hudu-
du boyunca hemen bütün mev-
kilere verilmiş bulunuyor. Çan-
kay Şek'e giden malzemenin mü-

him bir deposu telâkki edilen
Shayuyung'da bu mevkiller ara-
sındadır. Fransız Hindicinisinin
sark hududunun Japonlar tara-
(Arkası 3 üncü sayfada)

Amerika korkunç bir şekilde silâhlaniyor

Yeniden bir kaç milyarlık teslihat plânı tasdik edildi

Vashington 28 (A.A.) — Associ-
ated Press Ajansı bildiriyor:

Umumiyetle iyi malûmat alan
mahafil, reis Ruzvelt ile millî mü-
dafaa istisari komitesinin askerî
avvare, tank ve sair esliha ima-
li, ve mühimmat fabrikaları in-
sasatı derois etmekte olan birkaç

teslihat plânını tasdik ettikleri-
ni bildirmektedir.

Kongrenin bu son celsesi, sim-
dive kadar millî müdafaa için bes-
milvar dolarlık bir tahsisat ver-
miştir.

Nevyork, 28 (A.A.) - - Nev York
Belediye reisi Lehman, askerî

Yeni Romanımız DEMEK BENİ SEVİYOR!

YAZAN: TÜRKÇESİ:
Gö dâ Mopasan Selâmî İ. Sedes

ŞEKERPARE SULTAN

Arkadaşımız M. Sami Karayelin
bir davet üzerine anı olarak
şehrimizden ayrılması yüzün-
den bir müddettenberi neşre
demediğimiz «ŞEKERPARE
SULTAN», adlı tehirakamıza bu-
günden itibaren 4 üncü sayfa-

SURİYEDE MUHAREBE TATİL EDİLDİ

Cenubî Afrika Fransızları harbe devam ede- cek, Peten Kabinesinde yeni tayinler yapıldı

Şimalî Afrika kuvvetleri mu- kavemet hazırlığını bitirdi

Kudüs, 28 (A.A.) — Reuter:
General Mittelhauser, Suriyede
muhasamatin tatil edildiğini bil-
dirmiştir. General Fransız bay-
rağının Suriyede dalgalanmakta
devam edeceğini ilâve etmiştir.

Yohannesberg 28 (A.A.) —
Reuter Ajansı bildiriyor:

Cenubi Afrika Fransızları ge-
neral de Gaulle'e bir mesaj gön-
dererek Fransız millî komitesinin
nihai zafere kadar mücadeleye
devam kararını tasvip ettikleri-
ni ve mezkûr komitenin emrine
âmade bulunduklarını bildirmiş-

Londra, 28 — Şimali Afrika-
dan alınan haberlere göre, Fran-
sız kuvvetlerinin Müdafaa ha-
zırlıkları ikmal edilmiştir. Fas,
Tunus ve Cezayirdeki kuvvet-
ler Avrupalardan gelen Fransız
kitaatının iştirakile takviye edil-
miştir. Birçok harp gemileri
şimali Afrika limanlarında bu-
lunmaktadırlar.

Bordo, 28 (A.A.) — Havas bil-
diriyor:

Wintor Çörcil salı günü ye-
ni bevanatta bulunmuştur. Fakat
bu beyanatı ile ele aldığı eski te-

AMERİKA
silâhlanıyor

Avrupa meselesine Fransa da iltihak etti

Harpten sonra kurulacak yeni Avrupada Fransa'nın vaziyeti

dedilmelidir ki, tam manası ile münferit sulh mevzuu bahis de

gildir ve mütareke ancak bir vakiya, muhasamata nihayet verilmesi keyfiyetini resmileştir - mektedir. İngiltere, vaziyetten haberdar tutulmuştur. Fransa silâhlarını terketmek mecburiyetinde kaldığı zaman hattı hareketinin ne olacağı birçok defa İngiltereden sorulmuştur. Reynau-

26 mayısta bu ihtimali Londra'da bahis mevzuu etmişti. 11 hazirada, o zaman umumi karargahinin bulunduğu Briare'de, askeri vaziyet, Çörcile açık surette anlatılmıştır. 14 haziranda Tours'da Reynaud ve Boudouin, İngiliz nazırlardan, Fransa'da muhasama neticelenirse İngilterenin buna karşı aksilameli ne olacağı sorulmuştu. Çörcil, hararetle verdiği cevapta, manasız yere tenkidlerle bulunmayacağını ve İngilterenin, muzafer olduğu takdirde, Fransanın kudretini yenileyeceğini söylemiştir.

den tesisini taahhüt eyledigini bildirmişti.

İngiltere Manş Denizindeki

adaları askerlikten tecrit etti

Amman'ın askerle dolu büyük bir nakliye gemisi torpillendi

Dahiliye nezaretinin bu hususta nesrettiği tebliğ şöyle demektedir:

İngiliz - Norman adalarına pek yakın Fransız arazisinin Almanya tarafından işgali üzerine, bu adaların askerlikten tecir edilmesine karar verilmiş ve buna

izmitin kurtuluşu

Dün büyük şenlikler

yapılarak kutlandı

den) — Şehrimizin düşman işgalinden kurtuluşunun yirminci yıl dönümü çokşun bir merasimle kutulanmıştır.

Bu mes'ut hâdisde münasebeti-

du. Burada İzmitin kurtuluşuna ait heyecanlı hitabeler irade, diki. Milli Şefin izinde ve emrinde yürüme ant içen İzmitlilerin çokşun tezahüratı perde

le İzmit baştan başa bayraklarla ve tákızáferlerle süslenmiş her taraf tezyin edilmiş bulunuyordu.

sekküllere mensp mümessiller, kahraman ordumuz zafer tākının yanında mevki almışlardır. On binlerce halk da bulunuyordu. Saat dokuzda askerlerin ve sivil halkın bir arada toplanmasıyla büyük bir coşkuyla başlayan tören, saat beş buçukta sona erdi. Törenin ardından, askerler ve sivil halkın bir arada toplanmasıyla başlayan tören, saat beş buçukta sona erdi.

minis kuvvetlerinden bir grup İzmirli kurtuluşunu temsil ederek bu tâkın altından geçtiler. Halk milli kuvvetlerimizi çiçek yağmuruna tuttu. Konfetler atıldı. Alkış ve vassa sesleri et-

Atatürk anıtına ve şehitliğe muhtelif teşekküller tarafından celenkler konulmuştur.

Hariciye Vekâletinin tebliği
Fransada bulunan Türk

talebenin isimleri bildirildi

Ankara, 28 (A.A.) — Hariciye }
Vekâletinden bildirilmiştir: } daş, Necat Yüçetürk, Lütfi Yaş

Paristeki talebinin harp sahası haricindeki muntakalara sevkedilmiş oldukları evvelce ilân edilmisti. İşbu muhtelif muntakalardaki talebinin isimleri ekli-

lik ve konsolosluklarımız tarafından peyderpey bildirilmeye başlanmıştır. Bu cümleden olmak üzere Vekâlete gelen ilk iki listedeki isimler şunlardır:

Halen Bordo şehrinde bulunanlar: Enver, Necati, Nezih Çan-
me Nazmi Gürel, Amahmet Çay
Münir Belen.

Şimdiye kadar emniyetle bulunmamızın yegâne sebebi hemşerimiz ve dostumuz İngiltere demokrasinin büyük filosu tarafından himaye edilmiş olmağımızdır.

Vaşington, 28 (A.A.) — Matbuat müessesilerini kabul eden Malye nazırı, Morgenthau bütün tavyare motörü fabrikalarına bildirilen ve Amerika hesabına Rolls-Royce motorleri imal edilen bütün fabrikaların aynı motorleri İngiltere için de imal etmeleri lâzım geldiğine, aksi takdirde Amerikan hükümetinin bütün siparişlerinin iptal edilceğine dair verilen emri teyid ettiğine

Ottava, 28 (A.A.) — Kanada levazım ve mühimmat nezaretin den bildirildiğine göre, 35 Kanada şirketinin ilk tesisat masrafı İngiliz levazım nezareti tarafından deruhde edilecektir. İngiliz levazım nezaretinin tahhüdatı 50 milyon doları geçmiştir.

Bulgaristan Dobru- cayı İstiyor

(Baştarafı 1 inci sayıfada)
caristanda hayretle karsılanma-
mıştır. Kabine bir çok saatler
imtidat etmek üzere haftalık mu-

tad içtimalını yapmıştır. Başvekil Telekinin Kral naibi Horthy'yi dün iki defa ziyaret etmiş olduğu söylenmektedir. Resmî beyanat ile de taşıyıcı olunan umumi kati

naat Sovyet Rusya tarafından yapılan talepler diğer bazı taleplerin bir mukaddemesinden ibaret değilse Macar hükümetinin bizzat hareket hususunda hiç bir tedbir ittihaz etmiveceği merke-

tedbir ihtilaz edilmeyeceği merke-
zindedir. Sovyet hareketinin
de Almanyanın muvafakatile
yapılmış olduğu kanaati bu mese-
le hakkındaki Macar noktai na-
zarını bitirtili taidil etmektedir.

Maamafih efkârı umumiye Rusyanın yakında dikkat nazarlarını Slovyakya'ya çevireceği ve Romanyadaki Sovyet nüfuzunun Besarabyanın garp hudutlarını-

da tevakkuf etmiyeceği hakkın-
da intişar etmiş ve fakat teyid
edilmemiş bazı haberlere kısmen
bir ehemmiyet atfetmektedir. Ma-
car gazeteleri Transilvanyanın,

Sofya gazeteleri de Dobrucanın iadesini istemektedir.

Türk - Irak dostluğu

(Başarafa 1 inci sayfada)
ciye vekili Şükrü Saracoğlu ile
müteaddit görüşmeler yapmış ve
bu görüşmeler esnasında umumî
vaziyeti birlikte müteaddit eden

vaziyet birlikte mütaalede eden Türkiye ve Irak devlet adamları iki komşu memleket arasındaki sıkı dostluk ve menfaat rabıtalarını bir kere daha memnuniyetle müşahade ve tesbit

nunîye ve müşâne ve tesbî
etmişlerdir. Aradaki münasebet-
lerin bu hayırlı seyrinde mes'ut
inkisâflar hasıl olacağını gösteren
tam mutabakatı efkâr Irak ve-

zirlerinin Ankara seyahatini iki komşu ve dost memleket için çok faydalı kılmıştır.

MİSAFİR SEFİRLER
ANKARADAN AYRILDI

Ankara, 28 (A.A') — İrak Hariciye veziri Nuri Paşa Said, bu akşamki Toros ekspresiyle Irak'a dönmek üzere Ankaradan hare .

ker elniş ve istasyonda hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu, hariciye erkânı, İngiltere, İran ve Afganistan büyük elçileri ile Irak elçisi ve elçilik erkânı tarafından -

VEFAT

Yüksek Mühendis Mektebi ve
Teknik Okulu muallimlerinden
Fuat Şarman'ın eşi, gazeteci ar-
kadaşımız Adil Akbayın Kayın-

valdesi, Akademi talebesinden Şahabın annesi Bayan Saime dün gece vefat etmiştir. Cena- zesi cumartesi günü öğle vakti Kadıköy Baharivede Şokullu so-

kağındaki evinden kaldırılarak namazı Osmanağa camii'nde kılınıldıktan sonra Karacaahmetteki aile kabristanına defnedilecektir. Kederli ailesine ve arkada-

şımıza tâziyetlerimizi bildiririz.

